

P r o t o k o l l n r. ...

RAT "Estonia" kunstinõukogu koosolekust 21. septembril 1967.a.

Koosolekust võtsid osa sm-d Hammer, Plees, Väljaots, Raudsepp, Žigurs, Roosa, Uibopuu, Künnapuu, Kõllu, Klas, Kuusik, N.Järvi, Gurjev, Tamberg, Ššrev, Ojamaa, V.Järvi.

Koosolekut juhatas Hammer, protokollis Mändmaa.

Päevakord:

1. Ooperi "Jutustus tõelisest inimesest" dekoratsioonide ja kostüümide kavandite kinnitamine.
2. 1968.a. repertuaariplaan.

1.

Sm. Väljaots tutvustades lühidalt ooperi sisu märgib, et see on huvitav, jõuline lugu tahtejõulisest inimesest. Prokofjevil on see viimane ooper. 1960.a. lavastati Suures Teatris, hiljem veel Leningradis, Riias ja Prahlas. Teoses negatiivseid tegelasi ei ole, kõik toetavad Aleksei arenemist tõeliseks inimeseks. Ka helilooja on taotlenud muusikas poeetilisust, rahvalikkust. Ooperi jooksul roomab Aleksei haavatuna omade juurde ja edasi on püüdlus astuda uuesti võitlusse vaenlase vastu. Peategelasi on ainult üks, teised tegelased toetavad teda. Aleksei kuju on antud ooperis väga tugevana. Ooper algab lennuõnnetusega. Lavastuse kogu tegevuse anname läbi musta tülili. Ooper on 3-vaatuseline, kuid meie otsustasime teha ainult ühe vaheaja. Esimene vaatus lõpeks, haigla palatis, teine algaks, kus Aleksei harjutab juba käimist.

Sm. Roosa selgitab lavastuse tehnilist lahendust, märkides ühtlasi, et lavastuse maksumus ei ületa eelarve piire. Filmid projektsiooniks tahame paluda Televisiooni filmioperaatoreilt.

Sm. Gurjev: Ettepanek on lõpetada ooper lauluga tammest. See ettepanek ei ole originaalne, nii olevat lõppenud ka Suures Teatris. See laul sümboliseerib ka rahva tugevust. Karta on, et sm. Väljaotsa poolt kavatsatud lõpp kujuneb trafaretseks.

Sm. Väljaots: Algusest peale oli ka minul see kavatsus, kuid tekkis kahtlus, et ooperi lõpp kujuneb liiga lüüriliseks. Enne lõppu on just Olga ja Aleksei duett. Lõpus on meil rahvas lendurite mundrites ja see laul tammest selle juurde hästi nagu ei sobi. See sobib hästi kolhoosi pilti. Lõpus on tähtis, et jääks kõlana, et võitlus jätkub kuni võiduni.

Sm. Gurjev: Olen niisuguse sümboolika vastu, mis on varem palju ära kasutatud. Kardan, et lõpupilt ja ka komissari surm kujuneb trafaretseks. Igavest tuld ei ole tarvis näidata.

Sm. Väljaots: Igavene tuli komissari surma järel teeks selle pildi kargemaks muidu võib Klaudia laul kujuneda niisuguseks, et ainult ta armastatu suri.

Plees:

Sm. Igavese tule näitamisega võib tekkida nagu kaks lõppu. Samuti olen trafaretsiks kujunenud lõpu vastu. Peaks katsuma kuidagi teisiti lõpetada.

Sm. Klas: Kui tuleb ainult üks vahepeeg, siis haigla pildi etteandmiseks ei jätku vahemuusikat. Kas ei oleks õigem siiski jätta 3-vaatuseliseks.

Sm. Väljaots: Kaks vaatust jaotab tegevuse õigemini. Originaalis on lõpus laval ainult Olga, Aleksei ja korrespondent. Praeguse lõpu jaoks on võetud kahe viimase pildi vahemuusika. Suures Teatris olé koor neutraalne, tegevusest osa ei võtnud, ainult kommenteeris.

Sm. Tamberg: Kas Prokofjevi originaalvarianti poleks õigem kasutada.

Sm. Klas: Algvariant on kõige kehvem. Ma lõpetaksin ka tamme lauluga. See on Prokofjevile võetud Aleksei iseloomustamiseks kogu muusikalise dramaturgia aluseks.

Sm. Hammer: Jätame selle vist lavastusbrigaadi otsustada.

Sm. Väljaots: Ooperi ettevalmistamine läheb korralikult. Muusikaliselt on artistidel partiid selged, 6 pilti on seatud. Millal oli esietenduse tähtpäev, kas 27. oktoobril?

Sm. Hammer: Esietendus on 23. oktoobril.

Kunstinõukogu o t s u s t a s kinnitada ooperi "Jutustus tõelisest inimesest" lavastuse dekoratsioonide ja kostüümide kavandid.

2.

Sm. Hammer: Pidime veel täpsustama 1968.a. repertuaari-plaani. Küsimus seisis selles, kas teha kolm balletti ja üks operett või kumbagi kaks. Rääkisin Suvega. Ballett nõuab kolme lavastust, kuna balletil repertuaari ei ole ja on vaja otsustavalt tõsta balleti külastatavust. See on muidugi õige põhjendus ja vajab tähelepanu.

Sm. Raudsepp: Kes meid toitma hakkab? Teame kõik, et majandusplaanide täitmisel etendab siiski suurt osa operett.

Sm. Ojamaa: Teil oli plaan lavastuste taastamiseks. Tarvis seda ka vaadata.

Sm. Hammer: "West side lugu" taastada tasub ainult uute inimestega, sest Noorsooteatri jõududega seda teha pole mõtet, me ei saa etendust eksploateerida.

Sm. Klas: Kas balletikollektiiv teab, et "Vägevas võluris" oh pooles ulatuses balletti. Kas nad vaatamata sellele jõuavad teha veel kolm balletti.

Sm. Plees: Operettidega oleme oma plaani täitnud. Eten-duste tulust on praegu 40 tuhat rubla puudu, kuidas me mõt-leme plaani täita. Ei ole mõeldav, et kaks aastat järjest tuleb ainult üks operett. Kas "Mees pisuhännaga" on niisugune, mis läheb suure menuga, seda me keegi ei tea.

Sm. Hammer: Esitame kinnitamiseks ainult I poolaasta, siis on veel aega mõelda II poolaasta repertuaarile.

Sm. Raudsepp: Las II poolaasta osas kaalutakse veel musicali küsimust, mis oleks õigem võtta.

Sm. Kuusik: Kas on õige "Turandot'i" võtta. Lauljatel läheb raskeks.

Sm. N. Järvi: Ega me maksimum taset ei saavuta kunagi. Püüame teha oma võimaluste piires kõige paremini. "Aida" oli ka raske, aga siiski tulime toime.

Kunstinõukogu otsustas esitada kinnitamiseks 1968.a. repertuaar järgmiselt:

I poolaasta

- 1) "Mees pisuhännaga"
- 2) Bartoki 3 lühiballetti
- 3) "Turandot"
- 4) "Don Quijote".

Koosoleku juhataja:

/ R. Hammer./

Protokollija:

/ L. Mändmaa./

